

Készülődés a háborura.

Frankfurt, május 19. A *Frankfurter Zeitung* jelenti Rómából: A király rendeletet irt alá, amely az orvosi vizsgákat korábbi időpontra írja elő. Az összes városokban hadsegítő bizottságok alakulnak.

„A szent önzés.”

Zürich, május 19. A *Zürcher Post* illetékes svájci helyről a következőket jelenti: Még ma is meg vagyunk győződve arról, hogy az olasz nép körében többségben vannak azok, akik a semlegesség fentartása mellett foglalnak állást és meg vagyunk győződve arról is, hogy a semlegesség fentartása érdemes volna. A többség azonban elnémult egy kisebbséggel szemben, amely követeli, hogy Olaszország beavatkozzék a világháborúba. *Nem adjuk ugyan fel az utolsó reményt, hogy a béke fenntartható lesz, de el vagyunk készülve a legrosszabbra.* Mint eddig, most is él bennünk a tudat, hogy a svájci szövetség becsülettel fogja megállani a helyzet eme súlyosbodását is és semlegességét, integritását híven és ingadozás nélkül fogja megőrizni és hogy a hadviselő államok részéről, tehát Olaszország részéről is abban a tiszteletben lesz része, amelylyel Svájc velük szemben viselkedik. Ha a sacro egoismo jelszavát kiadták, mi is kénytelenek vagyunk szerényen, de határozottan a szent önzés álláspontjára helyezkedni.

A semleges párt visszavonulása.

Róma, május 19. A *Tribuna* írja, hogy a *Giolitti* ellen szervezett tüntetések olyan mérvűek, hogy a volt miniszter elhatározta, hogy ezután ne megy a *Montre Citórióna*, ahol a folyosón és az előtérben ismételtelen kellemetlen incidensei voltak. *Giolitti* kijelentette barátai előtt, hogy miután őt még jóakarói közül is számosan félreértették és nem akar okozója lenni nem kívánt eseményeknek, valószínűleg távol fogja magát tartani a parlament huszadiki ülésétől is. Hasonlóan számos *Giolitti*-párti képviselő elhatározta, hogy a parlament huszadiki ülésén nem vesz részt. A teret teljesen átengedik *Salandrának*. (Pol. Hir.)

Tüntetések mindenfelé.

Róma, május 19. Az intervencionisták lampionos- és fáklyásmenetben *Salandra* lakása elé vonultak. A *St.-Silvestro-téren* gyülekeztek, ahol két szószék volt felállítva. *Tascacuto* és *Lacriola* képviselők beszéltek a néphez, amely késő estig tüntetett *Salandra* lakása előtt és a környéken. A z entente követéségei előtt megismétlődnek a barátságos tüntetések. A német és osztrák-magyar követségek és konzulátusok erős katonai kordonnal vannak körülvéve mindenfelől, úgy hogy legalább az épületek és a személyzet testi épsége ma már nincs veszélyben.

Turin, május 19. *Giolitti* lapja a *Stampa* ellen nagy tüntetést rendezett az intervencionista polgárság és diákság. Az ablakait beverték és megakadályozták a lap munkatársait, hogy a szerkesztőségbe bemenjenek. A lap nyomdáját szét akarták rombolni, de ebbe már a rendőrség, amely egyébként tétlenül nézte a csőcselék megismételt pusztításait, beavatkozott és rendet csinált. Hasonló esetek Rómában és más városokban, így *Bolognában* is megismétlődtek. Rómában az *Italia*, *Tribuna*, *Popolo Romano* szerkesztőségei

előtt voltak tüntetések, amelyek véres verekedésekke fajultak.

Berlin, május 19. Udineben tegnap kétezer tüntető körmenetben végigvonult a városban. A tüntetők szidalmazták *Giolitti*-t. A *Garibaldi-szobornak* beszédekkel mondtak a háború mellett. A manifesztációnak semmi benyomása nem volt, mert a lakosság többsége a háború ellen foglal állást.

A hangulat Franciaországban.

Genf, május 19. A francia újságok még mindig annak a nyugtalanságnak a hatása alatt állnak, amelyet a *Salandra*-kormány lemondása idézett elő. Azzal vigasztalják azonban olvasóikat, hogy Olaszország népe szilárdan a háború mellett van s a parlament végül is kénytelen lesz a nép kívánságának engedni. De most már nem merik Olaszország beavatkozását a háború további sorsára olyan bátran számításhoz venni. Hervé a *Guerre Sociale*-ban azzal bátorítja honfitársait, hogy a „legrosszabb esetben” a szövetségesek eddigi ereje is elegendő Németország legyőzésére. Legérdekesebb azonban *Avion* tábornoknak az *Eclair*-ban az olasz hadsereg katonai értékéről írt cikke, melynek nagy részét azonban a cenzura törölte. A megmaradt részekből kiderül, hogy *Avion* szerint Franciaországra nézve jobb lenne az olasz segítségről lemondani, mint azt nagy áron megvásárolni.

Török hivatalos jelentés.

Konstantinápoly, május 19. A főhadiszállás jelenti: A dardanellei fronton, tegnap a szárazföldön semmi sem változott. Az ellenséges hadihajók távolról lövöldöztek a *Dardanellák* bejáratánál levő ütegeinket. Az *Albion* nevű páncélos cirkálót egyik lövedékünk eltalálta. *Aviatikusaink* eredményes repüléseket végeztek *Sed-il-Bar* felett. A többi arcvonalon jelentős változás nem történt. (Közl. a miniszterelnöki sajtóosztály.)

Románia semleges marad

Bukarest, május 19. A *Moldava* jelenti: A kormányhoz közelálló politikai körökben szilárdan él a meggyőződés, hogy *Románia* az eddigi fegyveres semlegességéből semmi körülmények között sem fog kilépni, tekintet nélkül arra, hogy az olasz kormány mire határozza magát.

Olaszország állásfoglalása semiféle befolyással sem lehet Románia magatartására. Az entente csak egyetlen-egy elfogadható biztosítékot nyújthat Romániának és az nem lehetne más, mint Olaszország alapos letörése.

E biztosíték nélkül az entente minden ígérete nem más, mint naiv lelkek megtévesztése. A szerbek is garanciát és ígéretekot kaptak az entente-től, mégis kimélet nélkül feláldozták őket.

Bukarest, május 19. A *Moldova* írja: A megvert oroszok ismét a mi segítségünkért kiáltanak. Örültség volna, ha mi az ellenségünket támogatnók, azt az ellenséget, amely bennünket holnapután közakjainak jóvaival agyontapostatna. Nemesak a hazafiságnak, hanem minden önfentartási ösztönnek ki kell vesznie ebből az országból, ha még mindig akadna ember, aki az orosz hadsereget megakarná menteni, amikor az oroszokat *Galliciában* megverték.

Közgyűlési vita a tengeri áráról, rekvirálásáról és visszatartásáról.

(Saját tudósítónktól.) *Wimmer* Fülöp indítványával kapcsolatosan — amelyben az állatok számára sürget tengerit — nagy vita indult meg a szerdai közgyűlésen. A vita érdekes epizódokkal és gazdag tanulságokkal szolgál, azért részletesebben közöljük:

Dr. Szalay József főkapitány felolvasta *Wimmer* Fülöp indítványát a közéletmezés ja vitása érdekében. *Wimmer* Fülöp azt indítványozta, hogy a törvényhatság sürgönyileg forduljon a földművelési miniszterhez, amelyben kérje, hogy a *Szeged város területén lévő sertés- és baromfi ételmezésre szükséges kukorica-mennyiséget bocsássa a város rendelkezésére.* *Kukorica* nélkül a sertéseket nem lehet hizlalni és így az ételmezés-drágulás tovább fog tartani. A tanács azzal a javaslatlall terjeszti be az indítványt, hogy sok kifutás nincsen ugyan arra, hogy a miniszter a kérelmet teljesítheti, mégis forduljon hozzá a közgyűlés, de ne sürgönyileg, hanem csak feliratban.

Wimmer Fülöp előadja, hogy abban a tudatban tette meg indítványát, hogy az eddigi hasonló felterjesztések hatástalanok maradtak. Most háború van és ilyenkor fontos ügyben megszokott dolog sürgönyileg fordulni a miniszterhez. Ő nem ellenzéki, de a kormány ebben az ügyben rászolgált arra, hogy sürgős kérelmet intézzenek hozzá. *Szegeden* kevesebb a tengeri, mint máshol, de a sertésenyésztés oly nagy, hogy béke időben is importálni kellett a tengerit. A városháza mellett a maximális áron jóval felül, 40 fillérért árulják a kocsisok részére a tengeri kilóját, csak hogy a lovak fel ne forduljanak. *Veszendőben* van az állat-állomány és ilyen esetben nem lehet kaptafa szerint dolgozni.

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester válaszol. Elmondta, hogy már sok fórum előtt eljárt, hogy tengerit kapjunk. Hogy a városháza mellett 40 fillérért árulják a tengerit; ennek előzménye az, hogy a rekvirált tengeriből, amelyet a *Back-malomba* szállítottak, néhány vagon dohos volt, vagyis emberi táplálékra nem alkalmas, de állati ételmezésre igen. A város megvásárolta még idejében a tengerit a kereskedők között kiosztotta, hogy ezzel elősegítse az állati ételmezést. Azonban ezt a tengerit a maximális áron adják. Ami a sertéshizlalást illeti, ebben az ügyben már a hatóság több ízben kifejtette a leghathatósabb közreműködést. *Kereskedelmi Kamara* is intézett már ebben az ügyben feliratot a kormányhoz és a hatóság azt is pártolta. De a kormány csak az emberi táplálkozásra szükséges mennyiséget rekvirálta, ebből nem adhat sertéshizlalásra, mert *első sorban az a fontos, hogy az embereknek legyen mit enni.* Éppen ezért mi a kormánytól semmiféle eredményt sem tudunk elérni. Kitiint azonban, hogy más város sem kapott, *egyetlen esetben sem* állati táplálásra *kukoricát* a kormánytól. Hogy a tanács az indítványt mégis pártolólag terjeszti elő, bár a dolog teljesen reménytelen, ezt azért teszi, mivel mindent el akar követni az ügy érdekében. A sürgönyi kérelmet azonban zaklatásnak tartja.

Dr. Cicatricis Lajos főispán: Meg vagyok